

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
«БОЛГАР ШӘҺӘРЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 15-3

«11» 02 2022 ел

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау тәртибен расларга.

2. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>), хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен Болгар шәһәр Башкарма комитетына контрольгә алырга.

«Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы Ф.В.Мөхәммәтов

ТР Спас муниципаль районы
"Болгар шәһәре" муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны
тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау
тәртибе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

1 Статья. Әлеге тәртипне жайга салу предметы.

1. Әлеге Тәртип «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеген оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдагы 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны кертү, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге тәртип нигезләмәләре, әгәр ТР Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының алар нигезендә кабул ителгән карарларында башкасы каралмаган булса, әлеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

2 статья. Инициативалы проектлар

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә (алга таба - асыл жирлеге) яшәүчеләрнең жирле әһәмияткәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча өстенлекле чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме әлеге инициативалы проект белән аңлана.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт

катнашуу турында белешмэлэр;

7) инициатив түлүүлэрнең планлаштырыла торган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирлекнең бюджет чаралары күләменә күрсәтелү;

8) Жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә күрсәтү.

3. Инициатив проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмэләрне үз эченә ала, аңа инициатор карары белән график һәм (яисә) табличный материаллар кушымта итеп бирелергә мөмкин.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар жирлек халкы мәнфәгатьләрендә дә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә дә тормышка ашырыла:

- 1) күпфатирлы йортның подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) күп фатирлы йортлар һәм (яки) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яки планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак пункт;
- 5) торак пунктлар Төркеме.

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү) һәм (яки) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында, Болгар шәһәр Башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән, жирлек территориясен (округ) бер өлешкә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар жирлек территориясенә (округ) тиешле өлеш чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

2 Бүлек. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу.

4 статья. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан ким булмаган инициатив төркем (алга таба — инициатив төркем);
- 2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл торак пунктының старостасы;
- 4) жирле ижтимагый берләшмәләр;
- 5) ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре;
- 6) беренчел профсоюз оешмалары;
- 7) торак милекчәләре ширкәте,
- 8) бакчачылык яки яшелчәчелек коммерцияле булмаган.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект

инициаторлары):

1) инициативалы проект эзерлиләр;
2) инициативалы проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәмин итәләр;

3) инициативалы проектны Болгар шәһәр Башкарма комитетына (алга таба – Комитет)кертә;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;

5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән вазыйфаларны гамәлгә ашыралар һәм башкаралар.

3. Инициатив төркем төзү һәм аның тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органнары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый берләшмәләр булып торучы проект инициаторлары тарафыннан аларның гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 статья. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект авыл жирлеге халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.

2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;

2) гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

3) гражданнардан сорашып белешү үткәрү;

4) инициатив проектны хуплап гражданнарның имзаларын жыю.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә төрәннән файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

6 статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены

1. Инициатив проектны (алга таба - жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар схемасы Проект инициаторы мөрәжәгәте нигезендә Жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Проект инициаторының жыенны уздыру турындагы мөрәжәгатендә

түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) проектның инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм урнашу урыны);

3) инициативалы проект турында белешмәләр;

4) инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча Болгар шәһәр Башкарма комитеты белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының телефон номерлары;

5) жыенның датасы, вакыты һәм урыны турында тәкъдимнәр;

3. Жыен Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставының 22 статьясында һәм "Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү тәртибе турында"гы Нигезләмәнең ТР Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советының 2021 елның 18 октябрдәге 11-1 номерлы карары белән расланган тәртиптә үткәрелә.

4. Жыен үткәрү турында берничә үтенечнамә килгән очракта, бер жыенда берничә инициатив проектны карау мөмкин.

7 статья. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы.

1. Инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы карары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш поселок территориясе өлешендә үткәрелә, аның халкы мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Инициатив проектны гамәлгә ашыру халык мәнфәгатьләрендә планлаштырылса, жирлек жирлегенә төрле өлешләрендә берничә жыелыш уздырылырга мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшкә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) көндезге формада - көннең көн тәртибе һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен халыкның бергә булуы рәвешендә;

2) көндезге көн тәртибендәге мәсьәләләрне һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә - шулай ук халыкның карарларын билгеләнгән вакытта жыелышны уздыру турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә район сайты аша тавыш бирү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә - <http://www.spasskiy.tatarstan.ru> (алга таба - сайт).

5. Бер жыелышта берничә инициативалы проект каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта жыелышны оештыру һәм уздыру буенча хокук һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документларны эзерләү һәм тарату чыгымнары, проектның инициаторы була.

7. Болгар шәһәр башкарма комитеты проект инициаторына жыелыш үткәрүдә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Болгар шәһәр башкарма комитеты карары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган биналарның исемлеге раслана.

8. Жыелыш тиешле территориядә яшәүче 16 яшькә житкән халыкның гомуми саныннан 50 %тан артыгын тәшкил иткән катнашучылар саны белән хокуклы дип санала.

8 статья. Жыелышны үткәрүгә әзерлек

1. Жыелышны уздыру турында проект инициаторының карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) жыелыш үткәрелә торган инициатив проект;
2) жыелышны үткәрү формасы (көндезге яки көндезге формада - читтән торып);

3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелыш читтән торып уздырылган очракта - халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелыш уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш юри уздырылган очракта - шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкның карарларын кабул итү тәмамлану датасы, һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яисә адрес йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсуслаштырылган сайттан файдалану турында карар;

5) көндезге формада үткәрелә торган жыелышта катнашучыларның яисә көндезге жыелыш узган очракта көннең көн тәртибе мәсьәләләре буенча фикер алышуда катнашучыларның саны;

б) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә мәгълүмат бирү ысуллары, аны уздыру турында.

2. Проект инициаторы Болгар шәһәр Башкарма комитетына жыелышны үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жиберә.

3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрүдә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-читтән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен махсус сайттан файдалану турында үтенеч.

4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта, Болгар шәһәр башкарма комитеты хәбәр килгән көннән алып өч көн эчендә проект инициаторына хәбәр итә яисә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында хәбәр итәргә тиеш (жыелыш читтән торып уздырылган очракта, тәкъдимнәр буенча фикер алышу).

6. Болгар шәһәр башкарма комитеты жыелыш үткәрү турында белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында Жирлекнең рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә:

- 1) жыелышны уздыру турында хәбәрнамә кәргән көннән соң өч көн эчендә;
- 2) урынны һәм (яисә) жыелышны уздыру датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны читтән торып үткәрелгән очракта, күзгә-күз фикер алышу).

6. Болгар шәһәр башкарма комитеты жыелыш үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторын күрсәтү максатларында вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Башкарма комитет вәкаләтле вәкилне билгеләү турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 статья. Жыелышны көндезге формада уздыру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданны, Болгар шәһәр башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзеп, теркәүне тәэмин итә. Жыелышта катнашкан гражданин исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән карарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Сәркатип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык карарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелгән.

Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

6. Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданны саны;
- 3) аларның яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;

5) көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

10 статья. Жыелышны читтән торып уздыру тәртибе.

1. Жыелыш читтән торып уздырылган очракта көн тәртибендәге мәсьәләләр һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү көнүзәк һәм читтән торып фикер алышу элегә Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Көндөзгә фикер алышуда катнашмаган затлар жыелышны үткөрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма формада рәсмиләштерелгән карарны жибәрергә хокуклы. Карарның яқынча формасы Болгар шәһәр башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Читтән торып көндөзгә бүлектә үткәрелә торган жыелышта көндөзгә фикер алышуда катнашкан затлар, шулай ук аларны кабул итү тәмамланган датага кадәр кабул ителгән затлар катнаша.

4. Жыелыш махсус сайттан файдаланып, махсус рәвештә читтән торып уздырылган очракта, жыелыш үткөрү һәм көндөзгә фикер алышуда катнашмаган затларның тавыш бирүе турында хәбәр күрсәтелгән сайтта көн тәртибе мәсьәләләре буенча урнаштырыла.

5. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү махсус сайттан файдаланып, жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан, "риза", "каршы" яки "тыелып" формулировкалары белән чагылдырылган көн тәртибендәге һәр мәсьәлә буенча карар күрсәтү юлы белән башкарыла. Махсус сайтны кулланып тавыш бирүдә катнашучылар булып тавыш бирү датасына һәм вакытына кадәр электрон формада тавыш биргән кешеләр санала. Халыкны идентификацияләү Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы ярдәмендә башкарыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакыты һәм тәмамланганчы тәнәффесез үткәрелә.

6. Махсулаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү нәтижеләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тиешле тавыш бирү протоколын Болгар шәһәр башкарма комитеты проектны башлап жибәрүчегә алар төзелгәннән соң өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлешә булып тора.

7. Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең үз шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы булырга тиеш, ул "Шәхси мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

8. Сораштыру юлы белән яисә махсулаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү тәмамланганнан соң, секретарь жыелыш беркетмәсен эзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

9. Читтән торып уку формасында үткәрелә торган жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) көндөзгә фикер алышуну уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) читтән торып тавыш бирү ысулы, башлану һәм тәмамлану вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;

- 4) яшәү урынын күрсәтеп, жылыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 5) жылышның көн тәртибе, көннең эчтәлегә;
- 6) алар буенча тавыш бирү нәтижәләре көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

11 статья. Инициатив проектларга ярдәм йөзеннән гражданнар имзаларын жыю

1. Инициатив проектларга ярдәм йөзеннән гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

2. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертәп, тиешле территориядә яшәүче 16 яшькә житкән халыкның гомуми саныннан 50 %тан артыгын тәшкил итәргә тиеш.

3. Имзалар жыю түбәндәге тәртиптә гамәлгә ашырыла:

1) имзалар аларны имзалар кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның рәвеше Болгар шәһәр башкарма комитеты тарафыннан раслана;

2) имза кәгазендә имзалар жыюны гамәлгә ашыра торган инициатив проект күрсәтелә;

3) имза кәгазендә яшәүченең имзасы һәм аны куя датасы куела. Имза һәм аны кешесе үз кулы белән куя. Имза кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар жыюны гамәлгә ашыручы зат үтенече буенча имза кәгазенә кертеләргә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулъязма ысул белән генә кертелә, бу чакта карандашлар куллану рөхсәт ителми;

4) яшәүче бер үк инициативалы проектны яклап бер генә тапкыр имза куя;

5) һәр язылу кәгазе проект инициаторы вәкиле имзалары белән раслана. Имза салу кәгазе тәмамланганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туган көнен, яшәү урыны адресын үз кулы белән күрсәтә, шулай ук үз имзасын һәм аны кертү датасын куя;

6) имзалар жыйганда, имзалар кәгазенең алгы ягын һәм арткы ягын тутыру рөхсәт ителә. Шулай ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алгы якның дәвамы булып тора, ә таныклау имзалары һәм имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза кәгазенең арткы ягына соңгы имзадан соң ук куела;

7) имза жыйганда һәр кешенең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын алырга кирәк, ул "Персональ мәгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

12 статья. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сораштыру үткәру.

1. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнар фикерен ачыклау өчен (алга таба-сораштыру) жирлек халкы инициативасы яисә аның өлешендә үткәрелә, аларда түбәндәге очрақларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә:

1) инициативалы проектны тулаем авыл жирлегә мәнфәгатьләрендә

тормышка ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны жирлекнең 1000 кешедән артып киткән өлешендә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы жирлек советына гариза жиберә, анда күрсәтелә:

1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;

2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;

в) сораштыру үткәрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы жирлек халкының минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктының Исеми, чараның башка инициаторы исеми һәм аның урнашу урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлекнең яисә аның өлешенең кимендә 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага кул куйган затлар турында белешмәләр (фамилияләр, исемнәр, аталарының исемнәре, аларның яшәү урыны яки булу турында белешмәләр) күрсәтелә.

4. Жирлек советы гариза кәргән көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сорашып белешүне билгеләү турында яисә сорашып белешүне билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итә.

5. Әгәр жиберелгән хокук бозулар инициативаны күрсәтүдә катнашкан жирлектә яшәүчеләрнең ихтыяр белдерү нәтижеләрен дәрәжә итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, әлеге статьяда билгеләнгән сораштыру уздыру турындагы инициативаны күрсәтү тәртибен бозу сорашып белешүне үткәрү турындагы инициативаны күрсәтүдән баш тартуның нигезе булып тора.

6. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча граждандан сорашып белешү «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольск авыл жирлегендә граждандарны сораштыру турындагы нигезләмәне раслау турында» 2009 елның 11 сентябрендәге 55-2 номерлы карары белән һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2033 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә уздырыла.

7. Сораштыруда жирлек яки аның бер өлешендә яшәүчеләр катнаша, аларда 16 яшькә җиткән инициативалы проектны тормышка ашыру тәкъдим ителә.

8. Болгар шәһәр Башкарма комитеты сораштыру нәтижеләрен проект инициаторына, аларны әзерләгәннән соң, 3 эш көненнән дә соңга калмыйча җиткерә.

3 бүлек. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

13 статья. Болгар шәһәр Башкарма комитеты инициативалы проектларын кертү

1. Болгар шәһәр Башкарма комитетына инициативалы проект керткәндә тәкъдим ителә:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвирламасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары кушылырга мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән аның исеменнән Болгар шәһәр Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;

3) гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнардан сорашып белешү нәтижеләре һәм (яисә) муниципаль берәмлек халкының яисә аның өлешенең инициатив проектына ярдәм күрсәтүен раслый торган имзалар кәгазьләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар башкарма комитетка инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Болгар шәһәр Башкарма комитеты белән эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә аны күчереп жибергәндә һәм капитал салуны тасвирлаганда игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жиберелә.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне проектны кертү датасы булып Болгар шәһәр башкарма комитеты тора.

4. Документлар Болгар шәһәр Башкарма комитетына турыдан-туры, проект инициаторы булып, инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Болгар шәһәр Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу өчен расписка бирелә. Расписка Болгар шәһәр Башкарма комитеты тарафыннан документлар кабул ителгән көнне бирелә.

14 статья. Инициативалы проектларны карау буенча комиссия.

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба-комиссия) инициативалы проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссиянең саны 10 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Болгар шәһәр Башкарма комитеты карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәйесе, Комиссия рәйесе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

5. Комиссия рәйесе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән җитәкчелек итә;
- 2) комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе проектын төзи;
- 3) комиссия эгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

6. Комиссия секретаре:

1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәмин итә, шул исәптән комиссия утырышына әзерлек;

2) комиссия эгъзаларына, проектлар инициаторларына һәм комиссиянең утырышына чакырылганнарның башка йөзенә, комиссиянең чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны турында һәм комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибе турында хәбәр итә;

3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

7. Комиссия эгъзасы:

1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән танышырга;

4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

7. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

8. Комиссия утырышы анда аның эгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

9. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен баян итү мөмкинлеге тәмин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткәргү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

10. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

11. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

12. Комиссия эгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

13. Комиссия кабул иткән карар белән килешмәгән очракта, комиссия эгъзасы үзенең аерым фикерен язмача баян итәргә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

13. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, ана комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм комиссия утырышында катнашкан комиссия эгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза салына.

14. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, Болгар шәһәр Башкарма комитеты җитәкчесенә юллай.

15. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Башкарма комитет башкара.

15 статья. Болгар шәһәр башкарма комитеты инициативасы проектын карау тәртибе

1. Инициатив проект кертелгән көннән алып 30 көн эчендә Болгар шәһәр башкарма комитеты тарафыннан карала.

2. "Болгар шәһәр Башкарма комитеты" инициативасы проектын кертү турындагы мәгълүмат «Новая жизнь» (Яңа тормыш) район газетасында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Спас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш <http://www.spasskiy.tatarstan.ru>, инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә Болгар шәһәр Башкарма комитетына әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә, шулай ук проект инициаторлары турында күрсәтелгән белешмәләр бирергә тиеш. Бер үк вакытта гражданның Болгар шәһәр Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты күрсәтелеп хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә житкән жирлек халкы жибәергә хокуклы. Искәrmәләр һәм тәкъдимнәр Болгар шәһәр Башкарма комитетына яшәүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яки почта аша жибәерелә.

4. Инициативалы проект буенча искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Болгар шәһәр Башкарма комитеты житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Болгар шәһәр Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, комиссия Башкарма комитет житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәерелә.

7. Комиссия тәкъдимен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча Болгар шәһәр Башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) Инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне Жирлек бюджеты турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибенә (Жирлек жирлегенә бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) ярашлы максатларга һәм (яисә) карау тәртибенә туры китереп дәвам итәргә;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

8. Житәкче түбәндәге очрактарның берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның Россия Федерациясенә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) инициатив түләүләре барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә Жирлекнең бюджет чаралары булмау;

5) инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәләрәк хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициатив проектны конкурс сайлавын узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча җибәрелә.

10. Болгар шәһәр Башкарма комитеты әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, Болгар шәһәр Башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

16 статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурста сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра.

2. Конкурс сайлавы критерийлары түбәндәгеләр:

1) инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән проблеманы билгеләүдә халыкның катнашу дәрәжәсе;

2) инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурс сайлап алу критерийлары, аларның әһәмияте, аларга тиешле баллар һәм үлчәү коэффициентлары әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс аша сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяли.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу йомгаклары буенча, йомгаклау билгесен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны узган яисә конкурс сайлавын узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

7. Узган конкурс сайлап алуы барлык критерийлар буенча иң зур суммар балл алган инициатива проекты дип игълан ителә.

17 статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Болгар шәһәр башкарма комитеты карары

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Болгар шәһәр башкарма комитеты карар чыгара.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турындагы карарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә төзелергә тиешле объектның исеме (адресын яисә урнашу урынын күрсәтеп) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән чараның исеме;

2) Жирлек бюджеты акчаларын тотуны (төзелешне, реконструкцияләүне, сатып алуны, чараны (чараларны) уздыруны, башкасын) жибәрү;

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган Жирлек бюджет чараларын баш бүлүченең исеме;

4) заказчы, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты;

6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәргә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәргә чараларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

Статья 18. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе.

1. Инициатив проектны Башкарма комитет тарафыннан карау, инициатив проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат «Яңа тормыш» район газетасында (Яңа тормыш) басылып чыгарга һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) урнаштырылырга тиеш.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Болгар шәһәр башкарма комитеты хисабы «Яңа тормыш» район газетасында (Новая жизнь) басылып чыгарга һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://spasskiy.tatarstan.ru/>) инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

ТР Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу һәм карау тәртибенә кушымта

№ критерия	Критерий исеме/критерийлар Төркеме	Критерий буенча баллар
I.	Ижтимагый файдалы проектны тормышка ашыру	
	<p>проект ТР Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләр өчен югары социаль, мәдәни, ял итү һәм башка ижтимагый файдалы проект буларак бәяләнә:</p> <p>актив гражданлык позициясе, сәламәт яшәү рәвеше формалаштыруга ярдәм итә, эхлак, толерантлык, башка социаль эһәмиятле сыйфатлар (чаралар, акцияләр, форумнар) тәрбияләүгә юнәлдерелгән.;</p> <p>социаль өлкә муниципаль объектларын төзү, үстерү һәм ремонтлауга юнәлдерелгән;</p> <p>ижтимагый инфраструктура объектларын, төзекләндерү, рекреацион зоналарны, социаль жәлеп итү нокталарын, халык күпләп ял итә торган урыннарны булдыруга, үстерүгә һәм ремонтлауга юнәлдерелгән.</p>	5
	проект жәмәгать файдасына ия булмаган буларак бәяләнә.	0
II.	Халыкны бәяләү проблемасының актуальлеге (кискенлеге):	
	бик югары - проблема халык тарафыннан критик дип бәяләнә, проблеманы хәл итү халыкның тормыш-көнкүрешен тәэмин итү шартларын саклау һәм Саклап калу өчен кирәк.	8
	югары - проблема халык тарафыннан шактый бәяләнә, аның чишелеше булмау тормыш	7

	сыйфатына тискәре йогынты ясячак.	
	уртача - проблема халык тарафыннан актуаль дип бәяләнә, аны хәл итү тормыш сыйфатын яхшыртуга китерергә мөмкин.	6
	түбән - халык тарафыннан актуаль буларак бәяләнми, аның карары тормыш сыйфатын яхшыртуга китерми.	0
III.	Инициативалы проект нәтижеләрен карап тоту (саклап калу) максатларында киләсе чорларда өстәмә бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру зарурилыгы.	
	юк	5
	әйе	0
IV.	Инициатив проектны гамәлгә ашыру срогы.	
	1 календарь елга кадәр	4
	2 календарь яшькә кадәр	3
	3 календарь елга кадәр	2
	3 календарь елдан артык	1
V.	Инициатив проект нәтижеләре «Эксплуатацияләү срогы («тормыш»)».	
	5 елдан алып	4
	3 елдан 5 елга кадәр	3
	1 яшьтән 3 яшькә кадәр	2
	1 елга кадәр	1
VI.	Гаризага кушып бирелгән проект-смета (смета) документлары (төзелеш (реконструкция), капитал ремонт, ремонт буенча) булу.	

	проект-смета (смета) документларына ихтыяж юк.	10
	юк	0
VII.	Гаризага теркэлгән презентацион материалларның кәгазьдә һәм электрон рәвештә булуы.	
	әйе	10
	юк	0
VIII.	Халык инициативалы проектны финанслау дәрәжәсе.	
	проект бәясенәң 20% нан	5
	проект бәясенәң 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенәң 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенәң 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясенәң 5% ына кадәр	1
IX.	Юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр инициативасы проектны финанслашу дәрәжәсе.	
	проект бәясенәң 20% нан	5
	проект бәясенәң 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясенәң 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясенәң 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясенәң 5% ына кадәр	1
X.	Инициативалы проектны тормышка ашыруда халыкның хезмәт катнашуы дәрәжәсе.	

	проект бәясең 20% нан	5
	проект бәясең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясең 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясең 5% ына кадәр	1
XI.	Инициативалы проектны гамәлгә ашыруда юридик затларның һәм шәхси эшқуарларның хезмәттә катнашу дәрәжәсе	
	проект бәясең 20% нан	5
	проект бәясең 15% тан 20% ка кадәр	4
	проект бәясең 10% тан 15% ка кадәр	3
	проект бәясең 5% тан 10% ка кадәр	2
	проект бәясең 5% ына кадәр	1